

Standard for en inkluderende velkomstskole

Skolens mangfold gir alle elever kompetanse for livet.

Skolen har en inkluderende praksis for lek og læring, og ser nyankomne og flerspråklige elever som en ressurs for skolen.

Forutsetninger for å omsette skolens syn på mangfold til praksis:

- Inkludering er alle ansatte sitt ansvar.
- Inkludering handler om å møte alle elevers behov for språklig, faglig og sosial læring og utvikling.
- Skolens ansatte er nysgjerrige på elevens bakgrunn, og lar alle sitt språk og alle sin kultur bli en ressurs i lek og læring.
- Skolen legger til rette for at alle elever opplever tilhørighet til klassen og "det store fellesskapet", gjennom lek, samlinger, felles metoder og prosjekter.
- Skolen gjennomfører fellesskapende undervisning.
- Velkomstklassen er en viktig del av skolen, og skolen har rutiner for samhandling mellom VK og de andre klassene fra nyankomne elever starter og til etter de er over i ordinær klasse.

Inkluderende praksis på YA

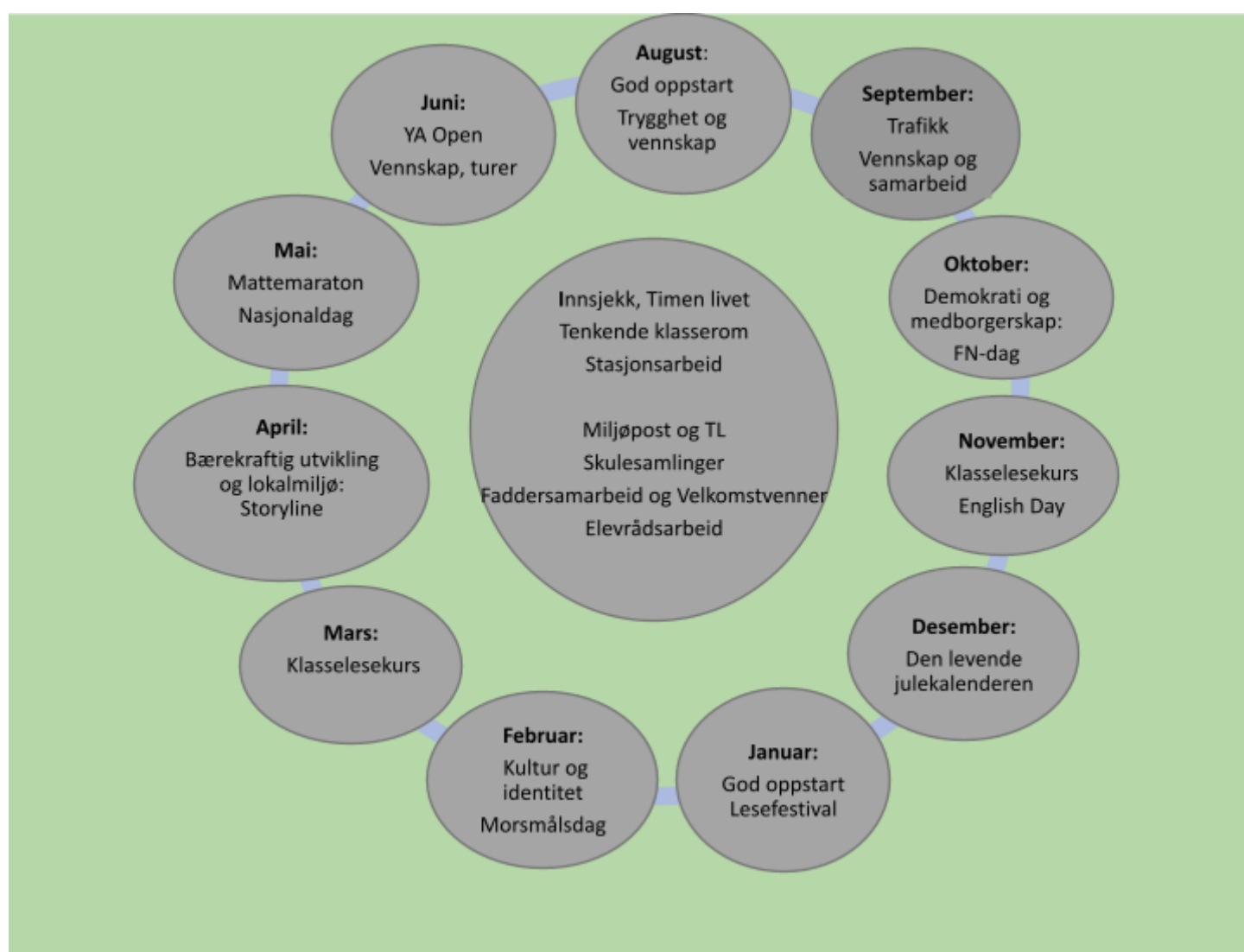
“Du trenger ikke kunne norsk for å være med, men da må det være sånn at du kan være med uten å kunne norsk” (elev 5. trinn, YA)

Inkluderende lek ute (friminutt/SFO)	Inkluderende lek inne (spilltime/SFO)	Inkluderende undervisning
De voksne er tilgjengelige og er med på å strukturere leken og organiseringen. Trivselsledere kan også lede og organisere leken. De voksne deltar i leken når det er mulig. Leker modelleres og vises til barn som ikke kan dem, og øves på./ Lek modelleres og barn som ikke kan dem får øve. Leker brukes flere ganger, slik at klassen/skolen har “en bank” med leker mange kan. Fokus på leker som kan mestres uten å mestre norsk. Materiell er lett tilgjengelig for barna. Se tips til leker i vedlegg til standard.	De voksne er aktive, modellerer leken og har en lekende tilnærming Vi er bevisste på gruppesammensetningen De voksne legger til rette for rollelek og er en startkabel for frileken. Konkreter som støtte for ord og kommunikasjon er tilgjengelig. Bruk kreativ lek, med tilgang til utstyr og materiell til å lage ting. Alternative arenaer som kantine, gymsal, nærområder brukes i lek. Samarbeidsspill/ lek gjør det det enklere for elevene å være inkluderende enn konkurransespill/ lek. Se tips til leker i vedlegg til standard.	Tydelige rammer for undervisningstimen gjør det enklere for alle å delta. Tenk rammen for god læring! Dagsplan med mål (inkluderende målsetninger) kan gjerne utarbeides på flere språk og med illustrasjoner. De voksne bør sikre forståelsen av læringsaktiviteten før igangsetting. Morsmålslærere deltar når de er tilgjengelige. Elever bruker morsmålet sitt aktivt i læring. Flerspråklige bøker og materiell er tilgjengelig i klasserommet. Alle elever skal kunne være medvirkende, selv om de ikke har mye norsk språk. Vi har et bevisst forhold til gruppesammensetninger, og bruke læringsvenner. Samme type oppgaver på tvers av trinn gjør arbeidsmetoder kjente og trygge Stasjonsundervisning med aktive læringsaktiviteter og samarbeidslæring I februar arbeider vi med mangfold og identitet på alle trinn, og feirer morsmålsdag som avslutning på måneden. Innsekk og Timen livet er metoder for at alle skal bli kjent og øve seg på å sette ord på følelser, tanker og meninger. Fellessamlinger og dager skaper samhold.

Arbeid for inkludering gjennom året:

Skolens årshjul

Årshjulet finnes også i skolens *Standard for trivsel og trygghet*, og de to standardene utfyller hverandre.

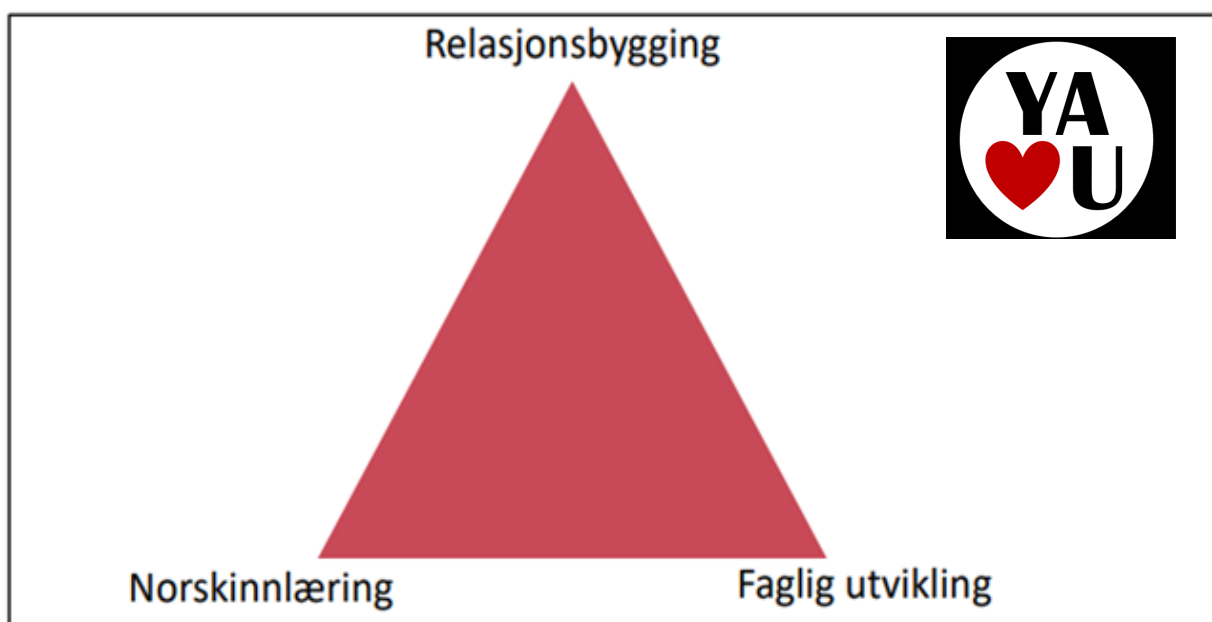
Inkludering av nyankomne og flerspråklige elever

Flerspråklige elever er en mangfoldig gruppe, der hver enkelt elev kommer til skolen med sin unike historie og sine ressurser.

En elev regnes som nyankommet i norsk språk og samfunn i inntil to år, som er maksimum tid som eleven kan gå i velkomstklasse.

Nyankomne elever på 3.-7.trinn får tilbud om å gå i velkomstklasse, mens 1.-2.trinn får sin opplæring i ordinære klasser.

Alle flerspråklige elever kan få undervisning med morsmålslærer i 2 år og grunnleggende norsk inntil 5 år, etter jevnlig kartlegging.

Nyankomne elevers språklige, faglige og sosiale behov som utgangspunkt for tilbudsutforming (NIFU-rapport 2022:26, s.180)

Illustrasjonen over synliggjør nyankomne elevers behov for språklig, faglig og sosial læring og utvikling, som er mål for Ytre Arna skule sin inkluderende praksis.

Velkomstvenner på tvers av VK og ordinære klasser skal bidra til inkludering i lek og læring. Ansatte legger til rette i timer og friminutt, både på skolen og på SFO.

Mestringstimer (på YA) og **mestringsdager** (på nærskolen) er to sentrale verktøy i overgang til ordinært tilbud. Mestringsdager har oppstart etter ca to måneder i VK etter dialog med elev, foreldre og nærskolen, og har en fast ukedag for alle. I starten er elevens behov for mestring i relasjonsbygging det viktigste. Etter hvert skal disse timene også omfatte norsklæring og bidra til faglig utvikling.

På Ytre Arna har skolen en fleksibel organisering ut fra elevens beste på tvers av trinn og vanlig organisering. Mestringstimene praktiseres fleksibelt på alle trinn, også av ordinære elever inn i velkomstklassen. Barnets beste skal alltid være det viktigste.

Se vedlegg for lokal idébank for mestringstimer og mestringsdager.

Rutiner for inkludering av nyankomne elever 1.- 2.trinn

LEDELSE: Hva gjør vi	Når	Ansvar	Hvorfor
Registrering, velkomstsamtale - Få og gi info, avklare - Sende søknad til etaten - Vurdere behov for å ansette ekstra lærer i FON, pga midler - Hjelp til å søke SFO-plass - Ta bilde av elev	Snarest	Avdelingsleder skole og SFO	Administrasjon Få og gi nødvendig informasjon
Oppstartssamtale - Bli litt kjent med elev og foreldre - Litt info, avklare forventinger - Trinntelefonnummer + Vigilo	Første dag	Kontaktlærer og SFO-ansatte	Avklare og skape trygghet
Informasjon til alle ansatte om nyankommet elev på utviklingstid og SFO-møte, med bilde. Henge opp på vegg: NY på YA	Første tirsdag	Rektor	Informasjon for å skape trygghet og at de ansatte kjenner ansvar for alle skolens elever
Fritidsaktiviteter Hjelp til å få oversikt over hva som finnes i Arna og Åsane og hva medelevene gjør på fritiden. Samarbeide med andre foreldre om mulig.	Første halvår og videre	Helsesykepleier, avdelingsleder evt med hjelp av FAU	Inkludering i nærmiljø og norskinnlæring + relasjonsbygging i naturlige situasjoner

ANSATTE: Hva gjør vi	Når	Ansvar	Hvorfor
Oppstart i SFO (om aktuelt): Morsmåslærer er med	Første dag på SFO	Morsmåslærer og SFO-leder	Skape trygghet Sikre god og helhetlig oppstart
Bli kjent i klassen og på SFO: Morsmåslærer som brobygger. Med inn i klasserommet.	Første uke og videre etter behov	Morsmåslærer og kontaktlærer + SFO-ansatte	Skape trygghet for elev og ansatte. Legge plan for opplæring i norsk og fag
Velkomstvenner To velkomstvenner får særlig ansvar i friminuttene og på SFO. Lærer organiserer for lek og samhandling, enkle leker og aktiviteter uten krav om språk	Snarest og videre	Kontaktlærer og ansatte på SFO Morsmåslærer ved behov	Relasjonsbygging Utgangspunkt for trygghet, trivsel og læring
Bli-kjent samtale (første utviklingssamtale)	Etter ca en mnd	Kontaktlærer, foreldre. Evt SFO og morsmåslærer med	Relasjonsbygging Plan for faglig og norskspråklig opplæring

Rutiner for inkludering av nyankomne elever 3. - 7.trinn ved oppstart og fram til overføring i ordinær klasse

LEDELSE: Hva gjør vi	Når	Ansvar	Hvorfor
Registrering, velkomstsamtale på nærskolen. Bruk av samtaleguiden i UDIR kartlegging. Sende søknad til etaten	Snarest	Nærskolen ved ledelsen	Administrasjon Få nødvendig informasjon om nødvendig
Oppstartssamtale - Bli litt kjent - Ta bilde av elev (til personalet) - Info om skolen, forventninger. Trinntelefonnummer + Vigilo - Omvisning på skolen - Hilse på klasse og lærer VK, og evt SFO	Snarest etter vedtak (maks en uke), før skolestart	Avdelingsleder + evt avdelingsleder SFO Evt morsmåls-lærer	Avklare og skape trygghet
Informasjon til alle ansatte om nyankommet elev på utviklingstid og SFO-møte, med bilde. Henge bilde opp på vegg: NY på YA	Første tirsdag	Rektor	Informasjon for å skape trygghet og at de ansatte kjenner ansvar for alle skolens elever
YA-elever: Knytte elev til ordinær klasse - Kontaktlærer får info om elev - Vurderer hvem som blir velkomstvenner - Avtale mestringstimer og invitere lærer og velkomstvenner på besøk i VK	Andre uke, eller så fort som mulig	Avdelingsleder kaller inn Lærer i ordinær klasse + lærere i VK	Ansvarliggjøring for å opprette kontakt og møtepunkter.
Ved annen nærskole enn YA: Samarbeidssamtale med nærskole. Se egen mal, Digitalt møte	Andre uke	Avdelingsleder på innførings skole og nærskole	Bevisstgjøre og ansvarliggjøre nærskolen for å lette overgangen på sikt.
Ved annen nærskole enn YA: Mestringsdag på nærskolen onsdager	Fra ca 2 måneder og videre	Avdelingsleder avtaler med nærskole	Sikre best mulig overføring i nærskolen, bli kjent i nærmiljøet til eleven

ANSATTE: Hva gjør vi	Når	Ansvar	Hvorfor
Oppstartsdag: Morsmåslærer er med	Mandag eller torsdag	Morsmåslærer Lærer i VK	Skape trygghet
Oppstart i SFO der aktuelt: Morsmåslærer er med	Første dag på SFO	Morsmåslærer og SFO-leder	Skape trygghet Sikre god og helhetlig oppstart
Kartlegging og bli kjent, bruk av av UDIRs samtaleguide	Andre uke og videre	Kontaktlærer VK og morsmåslærer	Forarbeid for faginnlæring og norskinnlæring
YA-elever: Velkomstvenner Velkomstvenner fra klassen og VK får særlig ansvar i friminuttene og evt på SFO. Lærer organiserer for lek og samhandling, enkle leker og aktiviteter uten krav om språk i starten	Snarest og videre	Kontaktlærere i VK + trinn, evt, ansatte på SFO Morsmåslærer ved behov	Relasjonsbygging, Utgangspunkt for trygghet, trivsel og læring
Tett på i friminutter: Observasjon og særlig oppfølging av nyankomne elever i friminutter. De voksne bidrar til at alle blir inkludert i lek og samhandling.	Snarest og videre	Alle ansatte	.Relasjonsbygging , Utgangspunkt for trygghet, trivsel og læring
YA- elever: Mestringstimer Elev deltar i ordinær klasse i timer som passer for eleven Gjerne flere dager i uken. Øke gradvis opp.	Etter ca 2 mnd og videre	Kontaktlærere i VK og i ordinær klasse	Bidra til gradvis overføring gjennom å mestre sosialt og etter hvert språk og fag
Ved annen nærscole enn YA: Mestringsdag på nærskolen onsdager	Fra ca 2 måneder og videre	Avdelingsleder avtaler. Lærere i VK følger opp.	Sikre best mulig overføring i nærskolen, bli kjent i nærmiljøet til eleven
YA- elever: møte for å sikre overgangen. Lærer i VK og ny kontaktlærer snakker om hvordan det går etter overgang. Er det behov for tiltak? Besøk i VK og fra lærer kan være aktuelle tiltak.	Ca to uker etter overføring	Avdelingsleder organiserer. Lærer i VK og ny lærer deltar	Sikre at overføringen går bra, og at eleven føler seg ivaretatt og sett.

Ressurser og læremidler

Vedlegg 1: Lokal idébank med inkluderende leker og aktiviteter

Vedlegg 2: Lokal idébank for mestringstime og mestringsdag

Vedlegg 3: Informasjon og veiledning fra YA til nærskolene (under arbeid)

Vedlegg 4: Oversikt over fritidsaktiviteter i Arna og Åsane (under arbeid)

Vedlegg 5: Samtaleguider for skolestartere, 1.-2.trinn og 3.-7.trinn (fra Kartleggingsverktøyet i grunnleggende norsk)

[Bergen kommune sin informasjon til minoritetsspråklige familier](#)

Lenker til nyttige nettressurser i arbeid med nyankomne elever:

- [Norsk start](#) (digitale ressurser og læreverker i bøker)
- [Ny i norsk](#), en opplæringspakke for nyankomne elever på 1.-2.(4.)trinn
- [Morsmål.no](#)
- [Salaby morsmålsider](#)
- [NAFO](#), med mange ressurser og lenker videre
- [UDIR sitt kartleggingsverktøy i grunnleggende norsk](#)
- [UDIR om minoritetsspråklige og nyankomne elever](#)

Lokal idebank: leker for velkomstskole

Utarbeidet i profesjonsfellesskapet YA 2024/25

- Leker organisert av voksne gjør det lettere å delta
- Leker med enkle regler og lite språk
- Vennegrupper med fast oppdrag
- Finne leker som er like i flere kulturer
- Dele leker mellom VK- ordinære klasser. Leke det samme
- Skrive ned regler på leker på ulike språk, hjelp av morsmåslærer
- Empatibyggende aktiviteter- hvordan føles det å ikke forstå

Leker ute	Leker inne
Leker med enkle regler: bordtennis, gjemsel, fisken i det røde hav, rødt lys, tikken, stiv heks, 15 gjelder, dirigenten, fugl-fisk, tampen brenner, paradiset, katt og mus, hi-ha-ho, hauk og due, stein-saks-papir, Hinderløype eller lek i klatrestativet. Stafetter Sykle Balanselek Hoppe tau Frisbe Ballspill i bingen: fotball, kanonball alle mot alle, basketball, slåball Musikk på plassen. Grip mikrofonen. Dans. Slå på ringen Lage naturbilder Tegne med kritt. Krig med kritt. Kast på blink. Kubb, Bowling.	Avisleken for å lære navn Felleslek som Solen skinner på, Stolleken og Fruktsalat Kortspill som UNO. Brettspill som tre på rad, stigespill, yatzy. Puslespill. Villkatten. Mikado Memory spill Lego og byggespill. Magnatiles Koding på pc, eks Minecraft Education Tegne på ryggen, tegne på ark. Alias Mimelek. Hermegåsa. Lekestasjoner med modellering Bildebøker, labyrinthbok Sangleker på ulike språk Just dance Kreative aktiviteter- boks med utstyr til å lage fritt. Perle, male, tegne, lage.

Lokal idébank for mestringstime og mestringsdag

Et viktig verktøy for å møte nyankomne elevers behov for relasjonsbygging, faglig utvikling og språkinnlæring i overgangen til ordinært tilbud, er **mestringstimer** i klassen eleven skal overføres til på YA. De brukes fleksibelt både i innhold og organisering, og kan også være i VK. Timene kan gjerne være i flere dager i uken, og fag velges i samråd med eleven.

Mestringsdager er skoledager på nærskolen eleven skal overføres til etter innføringstilbudet. Onsdag er fast mestringsdag, men flere dager kan avtales med nærskolen. Oppstart av mestringsdager starter når eleven er klar for det, ofte er det etter ca. åtte uker. I de første mestringstimene blir eleven introdusert for klassefelleskapet og fokus er på relasjonsbygging og at eleven skal ha det fint sosialt. Etter hvert skal disse timene også inneholde norskinnlæring og faglig utvikling. Kontaktlærer i VK har ansvar for å forberede eleven og foreldre på mestringstimene og mestringsdag, og at det praktiske er avklart. Eleven ligger i Vigilo hos YA, og YA har ansvar for skole-hjem samarbeidet. Avdelingsleder oppretter kontakt med nye lærere og nærskole, og gjør avtaler. Før og underveis har lærerne i VK og i de nye klassene samarbeid til elevens beste i hele mestringsperioden.

Mestrings-timer på YA	Velg fag eleven mestrer ok eller som krever lite norsk. Praktiske ting bør være på plass før eleven kommer (egen knagg, stol, pult, bursdagskalender, hylle osv.). Vær bevisst på plassering i klasserommet. Noen med samme språk, eller med annet felles? Velkomstvennene kan gjerne hente eleven. Inviter også tilbake til VK! Se tips fra standarden vår, f.eks inkluderende leker. Legge til rette for lek sammen i friminutter.
Mestringsdag på nærskole onsdager	Praktiske ting bør være på plass før eleven kommer (egen knagg, stol, pult, bursdagskalender, hylle, osv.). Informere elevene i klassen og engasjere dem (f.eks. dialogspill). Bli enige om velkomstvenner /læringsvenner. Informere foresatte i klassen (bursdagsinvitasjoner, foreldregruppe på Facebook osv.). Omvisning på skolen den første dagen. Bruke velkomstvenner. Fokus på at eleven skal bli kjent og trygg i klassen. Lære navn; navnelapper de første dagene? Bilder? Friminutt: Inkluderende leker, som er organisert av voksne/ trygge barn. En synlig og tydelig plan for dagen i klasserommet, gjerne med bildestøtte. Sørg for at eleven og foresatte forstår hva som skal skje. Ha gjerne oversettingapp på telefonen tilgjengelig, eller bruk Google Translate. Faste rutiner og tydelig informasjon ved forandringer. Gi gjerne beskjed til kontaktlærer i velkomstklassen slik at eleven kan forberedes på forhånd. Tips til timene: Forbered eleven faglig. Bruke Chromebook/pc som støtte i arbeidet i klasserommet. Bruk morsmål som ressurs. Er det noen med samme språk som kan støtte? Bruk av engelsk om mulig. Tips til stillelesing/lesekvart: Bøker på elevens morsmål, lydbøker f.eks. på Salaby, digitale bøker på Verdensbiblioteket. Eleven har oppgaver og arbeid som kan gjøres på Google classroom, Norsk start på nett, eller lignende. Hør med lærer i VK. De kan sende med eleven materiell.

KGN samtaleguide skolestartere ¹

Mål med samtalen:

- Å skape trygge og forutsigbare rammer for læring
- Gjensidig informasjonsutveksling mellom barnet, foresatt og skolen
- Å legge til rette for individuelt tilpasset opplæring

Anbefaling til den som kartlegger/ leder samtalen:

- Forbered deg godt til samtalen. Gjør deg kjent med samtaleguiden slik at du lett kan tilpasse til det enkelte barn og familie og velge ut det som er viktigst i akkurat denne samtalen.
- Bestill tolk når det er nødvendig: [Allmenningen - Tolketjenesten](#)
- Innhent informasjonen du trenger over tid og i ulike situasjoner.
- Innled med å fortelle litt om hvem du er, litt om skolen og trinnet
- Fortell litt om formålet med samtalen
- La det bli en samtale og ikke et intervju, tilpass underveis og vær åpen for innspill og spørsmål.

Etter samtalen:

- Fyll inn det digitale verktøyet: [Kartleggingsverktøy i grunnleggende norsk | udir.no](#)
- Skriv bare inn det som er relevant for å tilrettelegge opplæringen, sensitiv informasjon må legges i elevmappen i BK 360. ikke i kartleggingsverktøyet.
- Diskuter nødvendig informasjon med elevens lærere og skolens ledelse, for å tilpasse opplæringen.

Områder det er relevant å innhente opplysninger om:

Del 1: Bli kjent

- Kan dere fortelle litt om barnet?
- Hvor lenge har dere bodd i Norge?
- Hvilke(t) språk snakkes i familien?
- Hvilke(t) språk snakker barnet med foresatte?
- Hva er barnets sterkeste språk? Varierer dette ut fra kontekst og samtalepartner? (For eksempel med voksne eller barn)

¹ ¹Hentet fra [Kartleggingsverktøy i grunnleggende norsk](#), Udir, mars 2025.

- Hvor mye norsk forstår barnet?
- Kan barnet uttrykke seg på norsk? Ord og/eller setninger?
- Har barnet fysiske utfordringer som vi må ta hensyn til i språkopplæringen? (For eksempel nedsatt hørsel, syn, motorikk osv.)

Dersom barnet har gått i barnehage/barnepark i Norge eller i andre land:

- Hva har barnet med seg av språklige erfaringer herfra?
- Hvor lenge har barnet gått i barnehage i Norge eller i andre land? (Antall år, dager i uken og timer per dag)
- Hvor stor var barnehagen/avdelingen? (Omtrent voksne/ barn)
- Hvilke(t) språk ble brukt i barnehagen?
- Hva likte barnet å gjøre eller leke med i barnehagen?

Dersom barnet ikke har gått i norsk barnehage:

- Har barnet blitt eksponert for norsk? Hvis ja: hvor lenge, hvor ofte, fra hvem, på hvilken måte?

Dersom barnet ikke har gått i barnehage:

- Hvilket språk bruker barnet i lek?

Eventuelle andre kommentarer og spørsmål²:

Del 2: Ressurser

For å bli bedre kjent med barnet og barnets interesser kan det være aktuelt å spørre om:

- Hva liker barnet å gjøre?
- Bruker barnet språket aktivt i lek? Pleier barnet å snakke mens det leker? Hvilket språk bruker det da?
- Hvordan beskriver dere barnets språklige ferdigheter?
- Kan barnet uttale alle lydene i ordene det sier?
- Blir barnet forstått når det forklarer og forteller? Snakker det i lange og riktige setninger?
- Har barnet blitt eksponert for skriftspråk, for eksempel bokstaver og tall?
- Liker barnet å bli lest for? Hvilket språk pleier dere da å lese på? Er det noen spesielle tema som motiverer?
- Gjenkjenner barnet navnet sitt?
- Viser barnet interesse for skoleliknende aktiviteter? Lekeskriver eller prøver å skrive bokstaver og tall?

² Legg kun inn informasjon som er relevant for kartlegging og tilrettelegging av opplæringen. Jf. Personvernerklæring

- Hva vet barnet om skolen? Hva gleder det seg til å gjøre på skolen? Er det spent?

Eventuelle andre kommentarer ²:

Del 3: Forventninger til skolen

For at barnet skal utvikle seg faglig og sosialt kan det være aktuelt å spørre om:

- Hva bør skolen gjøre for at ditt barn skal utvikle seg faglig og sosialt og hva skal til for at det trives på skolen?
- Har dere noen spesielle ønsker til skolen?
- Skolen har jevnlig kommunikasjon med foresatte gjennom foreldremøter, utviklingssamtaler, oppmøte, telefon, epost osv. Hvilken kommunikasjonsform passer best for dere?

Eventuelle andre kommentarer ²:

KGN samtaleguide 1.-2. trinn ³

Mål med samtalen:

- Å skape trygge og forutsigbare rammer for læring
- Gjensidig informasjonsutveksling mellom barnet, foresatt og skolen
- Å legge til rette for individuelt tilpasset opplæring

Anbefaling til den som kartlegger/ leder samtalen:

- Forbered deg godt til samtalen. Gjør deg kjent med samtaleguiden slik at du lett kan tilpasse til det enkelte barn og familie og velge ut det som er viktigst i akkurat denne samtalen.
- Bestill tolk når det er nødvendig: [Allmenningen - Tolketjenesten](#)
- Innhent informasjonen du trenger over tid og i ulike situasjoner.
- Innled med å fortelle litt om hvem du er, litt om skolen og trinnet
- Fortell litt om formålet med samtalen
- La det bli en samtale og ikke et intervju, tilpass underveis og vær åpen for innspill og spørsmål.

Etter samtalen:

- Fyll inn det digitale verktøyet: [Kartleggingsverktøy i grunnleggende norsk | udir.no](#)
- Skriv bare inn det som er relevant for å tilrettelegge opplæringen, sensitiv informasjon må legges i elevmappen i BK 360. ikke i kartleggingsverktøyet.
- Diskuter nødvendig informasjon med elevens lærere og skolens ledelse, for å tilpasse opplæringen.

Områder det kan være aktuelt å innhente opplysninger om:

Del 1: Bli kjent

- Kan dere fortelle litt om dere selv og hvordan dere har det i Norge?
- Hvilke daglige aktiviteter har barnet?
- Har barnet hatt organiserte aktiviteter og opplæring? (Formell skolegang eller uformell hjemmeundervisning.)

³Hentet fra [Kartleggingsverktøy i grunnleggende norsk](#), Udir, mars 2025.

- Har barnet fysiske utfordringer som vi må ta hensyn til i språkopplæringen?
For eksempel, nedsatt hørsel, syn, motorikk osv.
- Har barnets syn og hørsel blitt sjekket?

Eventuelle andre kommentarer⁴:

Del 2: Språk og morsmål

Denne delen av samtaleguiden handler om å kartlegge barnets språkferdigheter. Både språk barnet har lært formelt og uformelt skal inkluderes.

Eleven kan disse språkene:

Hva er barnets morsmål?

Del 3: Språkferdigheter

Denne delen av samtaleguiden handler om å kartlegge barnets språkferdigheter. Både språk barnet har lært formelt og uformelt skal inkluderes.

- Hvor har barnet lært språket?
- Hvor lenge har barnet lært språket?
- Forstår barnet språket?
- Kan barnet snakke språket?
- Kan barnet lese språket?
- Kan barnet skrive språket?
- Hvem bruker barnet språket sammen med?

Del 4: Språklæring

Denne delen av samtaleguiden handler om å kartlegge barnets språkferdigheter. Både språk barnet har lært formelt og uformelt skal inkluderes.

- Hvorfor lærer barnet dette språket?
- Hvordan lærer barnet språket best? (For eksempel ved å snakke med familie, venner, gjøre lekser, lese i bøker, bruke internett, se på film osv.)

⁴ Legg kun inn informasjon som er relevant for kartlegging og tilrettelegging av opplæringen. Jf. Personvernerklæring

- Hva gjør barnet når det ikke forstår eller trenger hjelp til å lære? (For eksempel ved å spørre foreldrene, spørre en lærer, ber en medelev om hjelp, bruker internett osv.)
- Hva ønsker barnet å kunne på språket?
- Hva vil barnet gjøre for å lære mer av språket?

Del 5: Barnehage- og skolebakgrunn

Hvis barnet har deltatt i organiserte aktiviteter og opplæring (barnehage og skole) kan følgende områder være relevant å ha informasjon om:

Spørsmål knyttet til barnehage:

- Hvor lenge gikk barnet i barnehage? (Antall år, dager i uken og timer per dag)
- Omtrent hvor mange barn og voksne var det i barnehagen?
- Hva var innholdet i barnehagehverdagen? Hva slags aktiviteter drev barna med?
- Hva likte barnet best å gjøre i barnehagen?
- Var det noe barnet ikke likte?

Spørsmål knyttet til skole:

- Hvor lenge har barnet gått på skole? (Antall år, dager i uken og timer per dag)
- Hva var undervisningsspråket/språkene?
- Omtrent hvor stor var skolen? Hvor mange barn var det i klassen?
- Hvilke fag hadde de på skolen?
- Hvordan foregikk undervisningen?
- Ble digitale ressurser brukt i opplæringen?
- Hva likte barnet best å gjøre på skolen? (Lesing, skriving, regning, fysiske aktiviteter osv.)
- Var det noen fag/områder som var spesielt utfordrende?
- Kan barnet gjenfortelle en historie det har hørt om? Ja eller nei?
- Eventuelle andre kommentarer (Legg kun inn informasjon som er relevant for kartlegging og tilrettelegging av opplæringen. Jf. Personvernerklæring):

Del 6: Interesser

Det kan være relevant å få informasjon om følgende områder:

- Hva liker barnet å gjøre på fritiden? (For eksempel se på tv, tegne, lese, bli lest for, spille på pc/mobil, synge, danse, ballspill, sykling osv.)
- Har barnet mulighet til å drive med de aktivitetene det liker i Norge?
- Er det noen aktiviteter barnet mistrives med?
- Tilbringer barnet tid sammen med andre barn på fritiden? Hvilket språk bruker de da?

Eventuelle andre kommentarer ²:

Del 7: Forventninger

Det kan være relevant å få informasjon om følgende områder:

- Hvilke forventninger har barnet til skolestart?
- Hva bør skolen gjøre for at ditt barn skal utvikle seg faglig og sosialt?
- Hva skal til for at ditt barn skal trives på skolen?
- Hvordan blir det for barnet å begynne på norsk skole? Gleder barnet seg til å begynne på skolen?
- Har foresatte og barnet kjennskap til norsk skole og dens innhold?
- Skolen har jevnlig kommunikasjon med foresatte gjennom foreldremøter, utviklingssamtaler, oppmøte, telefon, e-post osv. Hvilken kommunikasjonsform passer best for dere?
- På hvilken måte kan dere som foreldre/foresatte hjelpe barnet med lekser? (Være til stede, be barnet vise hva det gjør, be barnet lese høyt, hjelpe direkte)
- Er det noe mer dere ønsker å ta opp i samtalen?

Eventuelle andre kommentarer ²:

KGN samtaleguide 3.-7. trinn ⁵

Mål med samtalen:

- Å skape trygge og forutsigbare rammer for læring
- Gjensidig informasjonsutveksling mellom barnet, foresatt og skolen
- Å legge til rette for individuelt tilpasset opplæring

Anbefaling til den som kartlegger/ leder samtalen:

- Forbered deg godt til samtalen. Gjør deg kjent med samtaleguiden slik at du lett kan tilpasse til det enkelte barn og familie og velge ut det som er viktigst i akkurat denne samtalen.
- Bestill tolk når det er nødvendig: [Allmenningen - Tolketjenesten](#)
- Innhent informasjonen du trenger over tid og i ulike situasjoner.
- Innled med å fortelle litt om hvem du er, litt om skolen og trinnet
- Fortell litt om formålet med samtalen
- La det bli en samtale og ikke et intervju, tilpass underveis og vær åpen for innspill og spørsmål.

Etter samtalen:

- Fyll inn det digitale verktøyet: [Kartleggingsverktøy i grunnleggende norsk | udir.no](#)
- Skriv bare inn det som er relevant for å tilrettelegge opplæringen, sensitiv informasjon må legges i elevmappen i BK 360. ikke i kartleggingsverktøyet.
- Diskuter nødvendig informasjon med elevens lærere og skolens ledelse, for å tilpasse opplæringen.

^{5 1}Hentet fra [Kartleggingsverktøy i grunnleggende norsk](#), Udir, mars 2025.

Områder det kan være aktuelt å innhente opplysninger om:

Del 1: Bli kjent

- Kan dere fortelle litt om dere selv og hvordan dere har det i Norge?
- Hvilke daglige aktiviteter har barnet?
- Har barnet hatt organiserte aktiviteter og opplæring? (Formell skolegang eller uformell hjemmeundervisning.)
- Har barnet fysiske utfordringer som vi må ta hensyn til i språkopplæringen?
For eksempel, nedsatt hørsel, syn, motorikk osv.
- Har barnets syn og hørsel blitt sjekket?

Eventuelle andre kommentarer⁶:

Del 2: Språk og morsmål

Denne delen av samtaleguiden handler om å kartlegge barnets språkferdigheter. Både språk barnet har lært formelt og uformelt skal inkluderes.

Eleven kan disse språkene:

Hva er barnets morsmål?

Del 3: Språkferdigheter

Denne delen av samtaleguiden handler om å kartlegge barnets språkferdigheter. Både språk barnet har lært formelt og uformelt skal inkluderes.

- Hvor har barnet lært språket?
- Hvor lenge har barnet lært språket?
- Forstår barnet språket?
- Kan barnet snakke språket?
- Kan barnet lese språket?
- Kan barnet skrive språket?
- Hvem bruker barnet språket sammen med?

Del 4: Språklæring

⁶ Legg kun inn informasjon som er relevant for kartlegging og tilrettelegging av opplæringen. Jf. Personvernerklæring

Denne delen av samtaleguiden handler om å kartlegge barnets språkferdigheter. Både språk barnet har lært formelt og uformelt skal inkluderes.

- Hvorfor lærer barnet dette språket?
- Hvordan lærer barnet språket best? (For eksempel ved å snakke med familie, venner, gjøre lekser, lese i bøker, bruke internett, se på film osv.)
- Hva gjør barnet når det ikke forstår eller trenger hjelp til å lære? (For eksempel ved å spørre foreldrene, spørre en lærer, ber en medelev om hjelp, bruker internett osv.)
- Hva ønsker barnet å kunne på språket?
- Hva vil barnet gjøre for å lære mer av språket?

Del 5: Skolebakgrunn

Hvis barnet har gått på skole før, kan følgende områder være relevant å ha informasjon om:

Spørsmål knyttet til skole:

- Hvor lenge har barnet gått på skole? (Antall år, dager i uken og timer per dag)
- Har barnet gått på samme skole?
- Omtrent hvor mange elever og lærere var det på skolen og i klassen?
- Hva lærte barnet på skolen? Hvilke fag hadde de på skolen?
- Hvilke fag ble mest vektlagt på skolen?
- Hvordan var undervisningen organisert på skolen og i klassen? (Individuelt arbeid, gruppearbeid, tavleundervisning osv.)
- Ble digitale ressurser brukt i undervisningen?
- Hva likte barnet best å gjøre på skolen? (Lesing, skriving, regning, fysiske aktiviteter osv.)
- Hva er barnets favorittfag?
- Var det noen fag/områder som var utfordrende for barnet?

Spørsmål knyttet til uformell opplæring:

- Hvem fikk barnet opplæringen av?
- Hvor lenge fikk barnet denne typen opplæring? (Antall år, dager i uken og timer per dag)
- Hva bestod innholdet i undervisningen av? (Hvilket fag/emne/område hadde barnet undervisning i?)

Eventuelle andre kommentarer ²:

Del 6: Interesser

Det kan være relevant å få informasjon om følgende områder:

- Hva liker barnet å gjøre på fritiden? (For eksempel se på tv, tegne, lese, bli lest for, spille på pc/mobil, synge, danse, ballspill, sykling osv.)
- Har barnet mulighet til å drive med de aktivitetene det liker i Norge?
- Er det noen aktiviteter barnet mistrives med?
- Tilbringer barnet tid sammen med andre barn på fritiden? Hvilket språk bruker de da?

Eventuelle andre kommentarer ²:

Del 7: Forventninger

Det kan være relevant å få informasjon om følgende områder:

- Hvilke forventninger har barnet til skolestart?
- Hva bør skolen gjøre for at ditt barn skal utvikle seg faglig og sosialt?
- Hva skal til for at ditt barn skal trives på skolen?
- Hvordan blir det for barnet å begynne på norsk skole? Gleder barnet seg til å begynne på skolen?
- Har foresatte og barnet kjennskap til norsk skole og dens innhold?
- Skolen har jevnlig kommunikasjon med foresatte gjennom foreldremøter, utviklingssamtaler, oppmøte, telefon, e-post osv. Hvilken kommunikasjonsform passer best for dere?
- På hvilken måte kan dere som foreldre/foresatte hjelpe barnet med lekser? (Være til stede, be barnet vise hva det gjør, be barnet lese høyt, hjelpe direkte)
- Er det noe mer dere ønsker å ta opp i samtalen?

Eventuelle andre kommentarer ²: